

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Ryby a soudců JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Marka Bedřicha ve věci

navrhovatele:

zast. advokátem Mgr. Davidem Zahumenským
sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, 602 00 Brno

proti
odpůrci:

Hygienická stanice hlavního města Prahy
sídlem Rytiřská 404/12, 110 00 Praha 1

o návrhu na zrušení mimořádného opatření odpůrce č. 1/2020 ze dne 29. 6. 2020 č. j. HSHMP 39309/2020

takto:

- I. Městský soud v Praze připouští změnu návrhu na zahájení řízení:
 - podanou dne 14. 7. 2020 a požadující, aby soud zrušil namísto mimořádného opatření odpůrce č. 1/2020 nově vydané mimořádné opatření odpůrce č. 3/2020 ze dne 10. 7. 2020;
 - podanou dne 24. 7. 2020 a požadující, aby soud zrušil namísto mimořádného opatření odpůrce č. 3/2020 nově vydané mimořádné opatření odpůrce č. 5/2020 ze dne 24. 7. 2020;
 - podanou dne 27. 7. 2020 a požadující, aby soud zrušil namísto mimořádného opatření odpůrce č. 5/2020 nově vydané mimořádné opatření odpůrce č. 6/2020 ze dne 24. 7. 2020.
- II. Návrh navrhovatele na zrušení mimořádného opatření odpůrce č. 6/2020 ze dne 24. 7. 2020 č. j. HSHMP 44665/2020 se odmítá.
- III. Navrhovateli se vrací zaplacený soudní poplatek 5 000 Kč, a to do rukou jeho zástupce.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- (1) Navrhovatel se u Městského soudu v Praze (dále „*městský soud*“) domáhal zrušení mimořádného opatření č. 1/2020 ze dne 29. 6. 2020 pod č. j. HSHM 39309, kterým odpůrce nařídil podle ust. § 69 odst. 1 písm. i), § 69 odst. 2 a § 85 odst. 1 a 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o ochraně veřejného zdraví*“), k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 zákaz pohybu osob bez ochranných prostředků dýchacích cest, a to v prostředcích podzemní dráhy – metra a jeho prostorech přístupných cestujícím, jakož i při účasti na hromadné akci nad 100 osob akci ve vnitřních prostorech, jestliže se osoba nachází méně než 1,5 metru od jiné osoby, nejedná-li se o členy

domácnosti, s tím, že zákaz se nevztahuje na taxativně vyjmenované osoby a akce (shromáždění).

- (2) Navrhovatel se cítí být přímo dotčen napadeným opatřením, které považuje za opatření obecné povahy, přezkoumatelné podle ust. § 101a a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dotčen se cítí být nejen povinností zakrýt si obličej, ale i tím, že také další osoby, se kterými se setkává, musejí mít zakrytý obličej, a navrhovatel tak nevidí obličej osoby, se kterou se potkává v metru či na hromadných akcích. Odkazuje na studii publikovanou v pákistánském medicinském časopise, která dokládá negativní zdravotní dopady zakrývání obličeje šátkem. Opatření odpůrce proto nepovažuje za přiměřené.
- (3) S ohledem na to, že napadené mimořádné opatření odpůrce zrušil a nahradil vydáním nového, jež v zásadě obsahově koresponduje opatření předchozímu, což se v průběhu července 2020 opakovalo, navrhovatel požádal celkem o změnu návrhu tak, aby předmětem přezkumu bylo aktuální mimořádné opatření vydané odpůrcem. Městský soud těmto návrhům navrhovatele vyhověl podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. (*výrok I.*).
- (4) Napadeným a aktuálně přezkoumávaným je mimořádným opatřením mimořádné opatření odpůrce č. 6/2020 ze dne 24. 7. 2020 (vydané pod č. j. HSHMP 44665/2020). Jde o opatření nařízené odpůrcem s účinností od 27. 7. 2020 až do odvolání pro území hlavního města Prahy a spočívající zákaz pohybu osob bez ochranných prostředků dýchacích cest, a to v prostředcích podzemní dráhy – metra a jeho prostorech přístupných cestujícím, jakož i ve všech zdravotnických zařízeních, opět s taxativně stanovenými výjimkami. odpůrce vydal opatření s odvoláním na ust. § 69 odst. 1 písm. i), § 69 odst. 2, § 82 odst. 1, § 82 odst. 2 písm. m) a § 85 odst. 1 a 3 zákona o ochraně veřejného zdraví.
- (5) Odpůrce ve svém vyjádření k návrhu na zahájení řízení o zrušení mimořádného opatření č. 1/2020 navrhl, aby městský soud návrh odmítl, popř. zamítl. Poukázal na nepřipustnost návrhu, neboť napadený akt není opatřením obecné povahy, nýbrž právním předpisem sui generis, jak stanoví § 85 zákona o ochraně veřejného zdraví.
- (6) Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.
- (7) Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.
- (8) Podle čl. 87 odst. 1 Ústavy ČR rozhoduje o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem, jakož i o zrušení jiných právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem, Ústavní soud.
- (9) Podle ust. § 69 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně veřejného zdraví jsou mimořádnými opatřeními při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku mj. zákaz nebo nařízení další určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku.
- (10) Podle ust. § 69 odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví nařídí mimořádná opatření podle ust. § 69 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví v nezbytně nutném rozsahu a rozhodne o jejich ukončení příslušný orgán ochrany veřejného zdraví; osoby jsou povinny se mimořádnému opatření podřídit.
- (11) Podle ust. § 82 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví mj. jsou krajské hygienické stanice správními úřady; krajská hygienická stanice, která působí ve správním obvodu hlavního města Prahy, se označuje jako Hygienická stanice hlavního města Prahy.

- (12) Podle ust. § 82 odst. 2 písm. m) zákona o ochraně veřejného zdraví krajské hygienické stanici náleží mj. nařizovat mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných) a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních či z porušení jakosti podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, pokud není příslušné Ministerstvo zdravotnictví, a rozhodovat o jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu.
- (13) Podle ust. § 85 (*výslovně zákonodárcem nazvaného „Právní předpisy v oblasti ochrany veřejného zdraví“*) odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví lze mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a dále mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních a z porušení jakosti podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu stanovit pro správní obvod krajské hygienické stanice nebo jeho část právním předpisem krajské hygienické stanice. Právním předpisem krajské hygienické stanice lze k ochraně veřejného zdraví nařídit též provedení velkoplošné (území obce nebo městské části) speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace.
- (14) Podle ust. § 85 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví se právní předpisy podle § 85 odst. 1 označují názvem nařízení krajské hygienické stanice. Nařízení krajské hygienické stanice musí být vyhlášeno. Vyhlášení se provede tak, že se nařízení vyvěsí na úřední desce krajské hygienické stanice na dobu nejméně 15 dnů. Dnem vyhlášení je první den jeho vyvěšení na úřední desce krajské hygienické stanice. Tento způsob vyhlášení je podmínkou platnosti nařízení krajské hygienické stanice. Nařízení nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, pokud v něm není stanoveno jinak.
- (15) Podle ust. § 94a (*s názvem „Opatření obecné povahy“*) odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví platí mj., že opatření na úseku řízení jakosti vod ke koupání podle § 82a odst. 1 písm. b) a c) a opatření orgánu ochrany veřejného zdraví podle § 82a odst. 1 písm. d) a na úseku předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění, ochrany veřejného zdraví před nebezpečnými a z nebezpečnosti podezřelými výrobky a vodami podle § 80 odst. 1 písm. g), h), p), y), § 80 odst. 5, 6, 7 a § 82 odst. 2 písm. l), m), p), která se týkají obecně vymezeného okruhu adresátů, a stanovení dalších infekčních onemocnění podle § 80 odst. 1 písm. j), vydá příslušný orgán ochrany veřejného zdraví jako opatření obecné povahy. Opatření obecné povahy se vydává bez řízení o návrhu opatření obecné povahy.
- (16) Městský soud se v prvé řadě musel zabývat otázkou, zda napadený správní akt je přezkoumatelný ve správním soudnictví a v zásadě tedy otázkou, zda je správním rozhodnutím nebo – jak výslovně předesílá návrhovatel – opatřením obecné povahy. Městský soud dospěl k závěru, že napadený správní akt – mimořádné opatření „krajské“ hygienické stanice není s ohledem na zákonná ustanovení, podle nichž byl vydán, zjevně ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a soudně přezkoumatelným ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., ani opatřením obecné povahy.
- (17) Ze zákonných ustanovení, podle nichž bylo napadené mimořádné opatření vydáno, zejména ale z ust. § 85 a § 94a odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví, jejich logickým a gramatickým výkladem jednoznačně vyplývá, že napadený správní akt není opatřením obecné povahy, nýbrž podzákonným právním předpisem, možno říci pro jeho mimořádnou povahu předpisem „sui generis“. Ust. § 94a zákona o ochraně veřejného zdraví, dodatečně vložené do zákona o ochraně veřejného zdraví při novelizaci související s vydáním správního řádu v roce 2004, totiž taxativně poukazuje na ustanovení zákona o ochraně veřejného zdraví, kdy opatření vydaná podle nich se ex lege stávají opatřeními obecné povahy; opatření

vydaná podle ust. § 85 zákona o ochraně veřejného zdraví jako „právní předpis“ mezi ně nepatří.

- (18) Jak již bylo uvedeno, ústavní pořádek ČR striktně přikazuje státním orgánům včetně soudů vykonávat a uplatňovat státní moc jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon. Vůli zákonodárce, že mimořádné opatření je vydávané krajskou hygienickou stanicí jako právní předpis podle ust. § 85 zákona o ochraně veřejného zdraví, městský soud nebude zpochybňovat.
- (19) Státním orgánem procesně kompetentním k případnému zrušení podzákonného předpisu, neučiní-li tak samotný orgán státní správy, který ho vydal, je Ústavní soud [čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy ČR]. Městský soud nemůže vykonávat pravomoc mimo meze stanovené mu zákonem (čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Ústavní pořádek a právní řád ČR nesevěřil soudům rušení podzákonných právních předpisů, a to ani za situace, kdy obecný soud je ústavně vázán pouze zákonem a kdy je oprávněn posoudit soulad jiného (roz. podzákonného) právního předpisu se zákonem (čl. 95 odst. 1 Ústavy ČR).
- (20) Jelikož napadený správní akt není rozhodnutím [§ 70 písm. a) s. ř. s.] ani opatřením obecné povahy (§ 94a odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví), městskému soudu nezbylo, než návrh odmítnout (*vyrokiem II.*) jako nepřijatelný, kdy úkon správního orgánu je z přezkumu vyloučen [§ 46 odst. 1 písm. d), § 68 písm. e), § 70 písm. a) s. ř. s.].
- (21) *Výrok III.* o vrácení soudního poplatku vychází z ust. § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut.
- (22) Ve *vyroku IV.* rozhodl městský soud o nákladech řízení v souladu s ust. § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává (v tomto případě) ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. srpna 2020

JUDr. Jan Ryba, v. r.
předseda senátu